

ALI DOBJE POTREBUJE IN SI LAHKO PRIVOŠČI POKLICNEGA ŽUPANA?

Občina Dobje je začela delovati s 1. 1. 1999, ko je v Sloveniji potekala druga faza členitev občin. Od samih začetkov sta župana (do sedaj smo imeli le dva različna župana), delovala nepoklicno, kar se za eno manjših slovenskih občin, ki šteje cca. 1000 duš, pričakuje oz. je bilo krajevno običajno. Skladno z Zakonom o lokalni samoupravi, so člani občinskega sveta, župa ter podžupan občine, občinski funkcionarji, ki opravljajo svojo funkcijo nepoklicno. Župan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno, kar se je v Dobju zgodilo s sklicem seje Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (dalje KMVVI), ki se je sestala v torek, 7. 1. 2020. Na seji je župan, g. Franc Leskovšek, podal razloge za odločitev o poklicnem opravljanju županske funkcije z dnem 1. 1. 2020, čeprav je to že njegov tretji mandat, obenem pa ne smemo spregledati dejstva, da je g. Leskovšek že upokojenec.

Odločitev za opravljanje poklicne funkcije je sicer zakonita, vendar sem kot članica KMVVI in svetnica občinskega sveta že na seji opozorila, zakaj se z odločitvijo ne morem strinjati in je ne podpiram.

Župan ima poleg predstavljanja in zastopanja občine, izvršilno in usklajevalno funkcijo. V prvi vrsti pa so župani zastopniki oziroma varuhi interesov občanov. V primeru, da se župan odloči za nepoklicno opravljanje županske funkcije, kot je bilo običajno v Občini Dobje od leta 1999 dalje, mu pripada 50 odstotkov plače, ki bi jo dobival kot župan, če bi opravljal funkcijo poklicno. Županu, ki se odloči opravljati župansko funkcijo poklicno, se plača določi glede na število prebivalcev v občini. Župan Občine Dobje se tako od 1. 1. 2020 dalje uvrsti v 46. plačni razred, katerega vrednost trenutno znaša 2.572,34 EUR, kar predstavlja osnovno plačo župana VII (A050701). Osnovna plača župana se bo spreminjala glede na spremembo vrednosti plačnih razredov plačne lestvice. V letu 2018 je bilo v zaključnem računu proračuna Občine Dobje za namen delovanja župana, ki je takrat svojo funkcijo opravljal nepoklicno, namenjenih 16.881,84 eurov. V proračunu Občine Dobje za leto 2019 je bilo za namen nadomestila za neprofesionalno opravljanje funkcije župana, se pravi za namen 50 odstotkov plače, ki bi jo dobil kot poklicni župan, namenjenih 16.882,00 eurov. *O finančni projekciji poklicnega opravljanja funkcije župana v letu 2020 ne morem govoriti, ker občinski svet še ni obravnaval niti prvega predloga proračuna za to leto, lahko pa enostavno sklepam, da se bodo sredstva v proračunu znatno povišala, kar za občinski proračun, ki ni težek niti milijon eurov, pomeni ogromen, negospodaren odhodek.*

Dejstvo, da se občine financirajo iz lastnih virov (Ustava republike Slovenije, 142. člen), nas vodi v razmišljanje, da imajo manjše občine zaradi nižjega števila prebivalcev posledično nižji proračun, kar vpliva tudi na izbiro opravljanja županske funkcije, saj občina nima na razpolago veliko finančnih sredstev za politične funkcionarje, ki morajo ravnati skrbno in preiščeno. Po Vlaju (1998, str. 313) je osnovna dolžnost županov oziroma izvoljenih predstavnikov, da se skrbno odločajo in pretehtajo med storitvijo in stroški davkoplačevalcev.

Na funkcijo župana lahko gledamo kot na prestižno funkcijo, zavedajoč se, da so njegove naloge strokovno širokega spektra ter mora biti na razpolago predvidoma več kot bi delal normalno službo z 8-urnim delovnikom. A vsak, ki kandidira za župansko funkcijo, kandidira z zavedanjem o posledicah.

Zanimivo je, da župan Občine Dobje v predvolilni kampanji, ki je pravzaprav ni potreboval, ker je bil edini kandidat, nikoli ni zagovarjal ali izpostavil poklicnega opravljanja funkcije. Odločitve tudi ni predstavil občinskemu svetu na zadnji decembrski seji v letu 2019. Občina Dobje v obdobju, ko se je župan odločil za preskok na poklicno raven opravljanja svoje

funkcije, nima odprtih večjih investicij, ne širi nalog, nima v planu večjih projektov, nimam dodatnih finančnih sredstev in ni v ničemer nadstandardno naravnana, da bi zategadelj potrebovala poklicnega župana.

Kot zanimivost naj omenim, da smo v občinskem svetu za leto 2019 soglasno sprejeli sklep o nakupu povsem novega službenega vozila za prevoz g. župana, zato bi bilo v naslednjih proračunskih letih pričakovati nekoliko skromnosti glede poseganja v proračunska sredstva.

Županu ne morem oporekati nezakonnosti odločitve, saj je njegova izbira po poklicnem opravljanju županske funkcije povsem legitimna. Odločitev pa nikakor ni skladna z zmožnostmi proračuna, ni povezana s širitvijo nalog, odločitev ni krajevno običajna, ni bila izpostavljena v času kandidature in nikakor ni gospodarna in proračunsko vzdržna.

Zato sprašujem tudi vas, dragi bralci: Ali Dobje potrebuje in si lahko privošči poklicnega župana?

mag. Natalija Plemenitaš Fuchs

svetnica Občinskega sveta Občine Dobje